

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2021

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	3
Handhaving	4
Omgevingsrecht	4
Wabo	4
Planschade	5
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	7
Werkloosheid	7
Bijstand	9
Sociale zekerheid overig	10
TOZO, NOW, TOFA	10
Bestuursrecht overig	11
Wegenverkeerswet	11
Vreemdelingenrecht	12
Regulier	12
Asiel	14
Richtlijnen en verordeningen	15
Vreemdelingenbewaring	18
Procesrecht	19

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2021, 1028

ABRS, 15-12-2021, 201902476/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Oude-IJsselstreek.

Awb 8:56

ZITTING. I.c. is [appellant] niet ten minste drie weken van te voren uitgenodigd om te verschijnen op de zitting. De rechtbank heeft de aangevallen uitspraak gedaan zonder dat was voldaan aan het bepaalde in artikel 8:56 van de Awb. [appellant] is niet op de zitting van de rechtbank verschenen. Dit betekent dat het onderzoek ter zitting niet volledig is geweest en de aangevallen uitspraak niet op juiste wijze tot stand is gekomen.

[ECLI:NL:RVS:2021:2817](#)

JnB 2021, 1029

ABRS, 15-12-2021, 202006485/1/A3

staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Awb 3:41 lid 1

BEKENDMAKING. I.c. heeft de staatssecretaris het besluit op de voorgeschreven wijze, dat wil zeggen overeenkomstig artikel 3:41, eerste lid, van de Awb, bekend gemaakt. De staatssecretaris heeft dit besluit, na raadpleging van de Brp, verzonden naar het bij hem laatst bekende adres van [appellant] in Polen. De staatssecretaris mocht in beginsel uitgaan van de juistheid van de in de Brp opgenomen gegevens. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 1 februari 2012, [ECLI:NL:RVS:2012:BV2401](#). [Appellant] heeft de staatssecretaris dan wel een van de negentien gemeenten met een Register Niet-Ingezetenen (hierna: RNi) niet op de hoogte gesteld van een wijziging van zijn adres. Het lag echter op zijn weg ervoor te zorgen dat zijn adresgegevens in de RNi juist waren. Dat [appellant], naar hij stelt, zijn adreswijziging heeft doorgegeven aan de plaatselijke Poolse autoriteiten, is niet afdoende.

[ECLI:NL:RVS:2021:2845](#)

JnB 2021, 1030

ABRS, 15-09-2021, 202102055/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Voorschoten.

Awb 8:77

UITSPRAAK. I.c. kan appellante niet worden gevolgd in haar betoog dat de uitspraak van de rechtbank geen stand kan houden vanwege formele gebreken. Artikel 8:77, derde lid, van de Awb bepaalt dat de uitspraak wordt ondertekend door de rechter en de griffier en dat bij verhindering van de rechter of de griffier dit in de uitspraak wordt vermeld. Op de uitspraak is vermeld: "De rechter is verhinderd te ondertekenen." De uitspraak is daarnaast door de griffier ondertekend. Dat de handtekening niet lijkt op de naam van griffier, zoals appellante stelt, biedt geen grond voor het oordeel dat de uitspraak niet door de desbetreffende griffier is ondertekend. De uitspraak is op de juiste wijze ondertekend. Dat de titels van partijen niet zijn vermeld, maar wel van de rechter en de griffier, leidt ook niet tot vernietiging van de uitspraak. Ten slotte stelt appellante dat zij een uitspraak heeft ontvangen met daarin kreuken en een ezelsoor, waardoor de uitspraak niet voldoet aan de minimale normen voor uiterlijke vormgeving. Dat leidt echter niet tot vernietiging van de uitspraak, omdat de uitspraak

ondanks de door appellante gestelde feiten voldoet aan de daaraan gestelde vereisten uit artikel 8:77 van de Awb.

[ECLI:NL:RVS:2021:2814](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2021, 1031

MK ABRS, 15-12-2021, 201907749/1/A2

minister van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:88 lid 1, 8:89, 8:92 lid 1 aanhef en onder c

Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) 71a, 72 lid 3, 72a

SCHADEVERGOEDING. Verzoekschriftprocedure. De beslissing tot toepassing van de grensprocedure is een besluit als bedoeld in artikel 6:3 van de Awb. I.c. had [appellant] de door hem gestelde onrechtmatigheid van dit besluit aan de orde kunnen stellen door in beroep te gaan tegen het besluit op zijn asielaanvraag. Dit heeft hij niet gedaan, zodat dit besluit, met inbegrip van de procedure ter voorbereiding daarvan, als rechtmatig moet worden beschouwd. De staatssecretaris heeft de onrechtmatigheid van en de aansprakelijkheid voor de beslissing tot toepassing van de grensprocedure niet erkend. Hierop stuit het verzoek om schadevergoeding wegens onrechtmatigheid van die beslissing al af. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 16 december 2020 ([ECLI:NL:RVS:2020:2978](#)).

1. Bij brief van 15 mei 2019 heeft [appellant] de rechtbank verzocht de staatssecretaris op grond van artikel 8:88, eerste lid, van de Awb te veroordelen tot vergoeding van schade wegens onrechtmatige toepassing van de grensprocedure. [...]

5. [appellant] betoogt dat de rechtbank, door te overwegen dat voor het toekennen van schadevergoeding na het opheffen van een vrijheidsontnemende maatregel buiten de regeling van artikel 106 van de Vw 2000 geen plaats is, niet heeft onderkend dat de gestelde schade geen gevolg is van onrechtmatige detentie, maar van onrechtmatige toepassing van de grensprocedure. Volgens [appellant] volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 3 juni 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:1452](#)) dat hij geen effectief rechtsmiddel tegen het besluit tot toepassing van de grensprocedure had. Hij stelt zich op het standpunt dat dat besluit daarom onrechtmatig is.

5.1. In zijn brief van 15 mei 2019, gelezen in samenhang met zijn brief van 19 november 2018, heeft [appellant] de onrechtmatige toepassing van de grensprocedure aangeduid als oorzaak van de gestelde schade, als bedoeld in artikel 8:92, eerste lid, aanhef en onder c, van de Awb. Aan het bij de rechtbank schriftelijk ingediende verzoek, als bedoeld in artikel 8:90, eerste lid van de Awb, is niet ten grondslag gelegd dat [appellant] schade heeft geleden ten gevolge van het opleggen van de vrijheidsontnemende maatregel. De rechtbank heeft dat niet onderkend.

5.2. Dit neemt niet weg dat, gelet op het volgende, het betoog niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak kan leiden. [...]

5.4. De bestuursrechter is op grond van artikel 8:88, eerste lid, van de Awb, gelezen in verbinding met artikel 72a van de Vw 2000, bevoegd om te oordelen over een verzoek tot vergoeding van schade die beweerdelijk is veroorzaakt door de beslissing tot toepassing van de grensprocedure.

5.5. Voor de inhoudelijke beoordeling van een verzoek om schadevergoeding wordt aansluiting gezocht bij het civiele schadevergoedingsrecht. In artikel 6:162, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek is bepaald dat hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, verplicht is de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden.

5.6. De beslissing tot toepassing van de grensprocedure is een besluit als bedoeld in artikel 6:3 van de Awb. [appellant] had de door hem gestelde onrechtmatigheid van dit besluit aan de orde kunnen stellen door in beroep te gaan tegen het besluit op zijn asielaanvraag. Dit heeft hij niet gedaan, zodat dit besluit, met inbegrip van de procedure ter voorbereiding daarvan, als rechtmatig moet worden beschouwd. De staatssecretaris heeft de onrechtmatigheid van en de aansprakelijkheid voor de beslissing tot toepassing van de grensprocedure niet erkend. Hierop stuit het verzoek om schadevergoeding wegens onrechtmatigheid van die beslissing al af. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 16 december 2020 ([ECLI:NL:RVS:2020:2978](#)).

Het betoog slaagt niet. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:2816](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2021, 1032

MK ABRS, 15-12-2021, 202005632/1/A3

burgemeester van Tilburg, appellant.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. BEVOEGDHEID. RELATIE PAND EN DRUGS. Sluiting eetcafé voor 12 maanden. I.c. kon de burgemeester de sluiting van het eetcafé niet zonder meer op de bestuurlijke rapportage van 25 juli 2019 baseren omdat [wederpartij] aannemelijk heeft gemaakt dat daaruit niet volgt dat er een verband bestaat tussen de drugs en het pand waarin ze zijn aangetroffen.

[ECLI:NL:RVS:2021:2826](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2021, 1033

MK Rechtbank Gelderland, 08-12-2021 (publ. 09-12-2021), AWB 20/302 en 20/303

college van burgemeester en wethouders van Lingewaard, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en e

WABO-milieu. Gezondheid. De enkele omstandigheid dat de wetenschap nog niet heeft kunnen beantwoorden waarom omwonenden van geitenhouderijen een verhoogde kans hebben op longontsteking, betekent nog niet dat er geen algemeen aanvaard

wetenschappelijk inzicht is dat die omwonenden gevolgen ondervinden van de aanwezigheid

van geitenhouderijen. Aangezien i.c. op voorhand niet kan worden uitgesloten dat het houden van 1518 geiten in stal 2/3 leidt tot gezondheidsrisico's zal verweerder deze risico's opnieuw moeten beoordelen.

Besluit waarbij verweerder aan [derde-partij] (vergunninghoudster) een omgevingsvergunning heeft verleend. [...]

Gezondheid en geur

8. Eisers betogen dat de geitenhouderij voor het milieu ontoelaatbare geurhinder en gezondheidsrisico's veroorzaakt. [...]

Oordeel over gezondheid

8.4. Ten aanzien van de gezondheidsrisico's stelt verweerder zich in het bestreden besluit (en het verweerschrift) op het standpunt dat hij het rapport van de GGD van 11 oktober 2018 voldoende heeft betrokken.

Hoewel verweerder erkent dat in de rapporten "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden II" en "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III" van het RIVM uit 2017 en 2018 staat dat voor omwonenden van geitenhouderijen een verhoogde kans bestaat op longontsteking, maakt dit volgens verweerder nog niet zonder meer dat sprake is van een algemeen aanvaard wetenschappelijk inzicht. Daarbij wijst verweerder er op dat in deze rapporten ook wordt aangegeven dat meer onderzoek nodig is om vast te stellen wat hiervan de oorzaak is.

Verder benadrukt verweerder dat de omgevingsvergunning de geitencapaciteit niet uitbreidt.

8.5. De rechtbank volgt deze uitleg van verweerder niet. Uit de bevindingen die zijn neergelegd in de onder 8.4 genoemde rapporten volgt dat er gezondheidsrisico's bestaan wanneer wordt gewoond binnen een straal van 2 km van een geitenhouderij. Volgens deze bevindingen bestaan de gezondheidsrisico's uit een verhoogde kans op longontsteking van 30%. De enkele omstandigheid dat de wetenschap nog niet heeft kunnen beantwoorden waarom omwonenden van geitenhouderijen een verhoogde kans hebben op longontsteking, betekent nog niet dat er geen algemeen aanvaard wetenschappelijk inzicht is dat die omwonenden gevolgen ondervinden van de aanwezigheid van geitenhouderijen.

Verder kan de stelling dat de omgevingsvergunning de totale geitencapaciteit niet uitbreidt verweerder niet baten. Omdat stal 7 niet kon worden gerealiseerd, is herinrichting van het perceel noodzakelijk gebleken. Aangezien op voorhand niet kan worden uitgesloten dat het houden van 1518 geiten in stal 2/3 leidt tot gezondheidsrisico's zal verweerder deze risico's opnieuw moeten beoordelen.

Het betoog van eisers slaagt.

8.6. Daarmee is het bestreden besluit genomen in strijd met artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb.

Omdat verweerder in het verweerschrift op dit onderwerp dezelfde standpunten inneemt als in het bestreden besluit, is het geconstateerde gebrek in het verweerschrift niet hersteld. [...]

[ECLI:NL:RBGEL:2021:6531](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2021, 1034

ABRS, 15-12-2021, 202004898/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.2 lid 1, lid 2

PLANSCHADE. NORMAAL MAATSCHAPPELIJK RISICO. DREMPEL. Verlenging derde skibaan Snowworld Zoetermeer. I.c. past de ontwikkeling naar haar aard en omvang niet binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving en slechts gedeeltelijk in het gedurende een reeks van jaren gevoerde beleid. Toepassing van het minimumforfait van 2 procent is in dit geval aangewezen. Verwijzing naar uitspraak ABRS van 03-11-2021 [ECLI:NL:RVS:2021:2402](#).

[...] 4. Tussen partijen is niet in geschil dat [appellant sub 1] als gevolg van het bestemmingsplan 'Verlenging derde baan SnowWorld' planschade heeft geleden. Evenmin is de omvang van die planschade, door de SAOZ begroot op € 20.000,- nog in geschil. Partijen zijn enkel nog verdeeld over de omvang van het normaal maatschappelijk risico.

[...] 6.4.1. Wat betreft de mate waarin de ontwikkeling naar haar aard en omvang binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving past, is het volgende van belang. De omgeving is landelijk, met bestemmingen die natuur, volkstuinjes en agrarische activiteiten toelaten. De aanwezigheid van SnowWorld, als enige hoogbouw, maakte daar al zeer nadrukkelijk inbreuk op. Door de aard en omvang van de uitbreiding die door de planologische wijziging is mogelijk gemaakt, waarbij de derde skibaan onder andere meer dan twee keer zo hoog is geworden en er een panoramabalkon en een trap-uitkijktoren konden worden gerealiseerd, is die inbreuk aanzienlijk groter geworden. Gelet hierop heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de ontwikkeling naar haar aard en omvang niet past binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving.

6.4.2. Ter zitting bij de Afdeling heeft het college toegelicht dat de ontwikkeling op zich paste binnen het Beleidskader Leisure en de Visie Buytenpark, maar niet binnen het in de zogenoemde Groenkaart neergelegde beleid. Dit beleid is speciaal aangepast om de verlenging van de skibaan mogelijk te maken, aldus het college. Dit betekent dat de ontwikkeling, anders dan de rechtbank heeft overwogen, naar haar aard en omvang slechts gedeeltelijk in het gedurende een reeks van jaren gevoerde beleid past.

6.5. In overweging 7.15 van voormelde uitspraak van 3 november 2021

[Red: [ECLI:NL:RVS:2021:2402](#)] heeft de Afdeling handvatten gegeven voor het bepalen van de hoogte van de drempel voor het normaal maatschappelijk risico. Die handvatten zijn de volgende: Indien de ontwikkeling naar haar aard en omvang binnen de ruimtelijke structuur van de omgeving en het gedurende een reeks van jaren gevoerde ruimtelijke beleid past, mag het bestuursorgaan een drempel van 5 procent van de waarde van de onroerende zaak toepassen.

Indien aan één van beide indicatoren maar voor een deel wordt voldaan, is het hanteren van een drempel van 4 procent in beginsel aangewezen.

Indien aan één van beide indicatoren in zijn geheel niet wordt voldaan of indien aan beide indicatoren deels wordt voldaan, is het hanteren van een drempel van 3 procent in beginsel aangewezen.

Indien slechts aan één van beide indicatoren voor een deel wordt voldaan, of indien aan beide indicatoren in het geheel niet wordt voldaan, is in beginsel het toepassen van het minimumforfait van 2 procent, zoals bedoeld in artikel 6.2, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wro aangewezen.

6.6. In het onderhavige geval is, gelet op hetgeen is overwogen onder 6.4.1 en 6.4.2, slechts aan één van beide indicatoren voor een deel voldaan. Dit betekent dat toepassing van het minimumforfait van 2 procent in dit geval is aangewezen.

Het betoog van [appellant sub 1] slaagt in zoverre.

[ECLI:NL:RVS:2021:2829](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2021, 1035

Rechtbank Oost-Brabant, 10-08-2021 (publ. 14-12-2021), SHE 19/1579 - E

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

WIA 35

Beleidsregel Protocol Voorzieningen UWV 2018 (de Beleidsregel)

WIA. VERVOERSVOORZIENING. Naar het oordeel van de rechtbank is de prikkelgevoeligheid een bijzondere omstandigheid die maakt dat strikte toepassing van de Beleidsregel voor eiseres gevolgen heeft die onevenredig zijn in verhouding tot de met de Beleidsregel te dienen doelen. Dit leidt de rechtbank tot de conclusie dat het UWV de gevraagde vergoeding voor taxikosten woon/werk en vervoer door derden in redelijkheid niet heeft kunnen afwijzen.

Beroep gegrond.

[ECLI:NL:RBOBR:2021:4253](https://ecli.nl/RBOBR:2021:4253)

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB 2021, 1036

MK Rechtbank Rotterdam, 16-12-2021, ROT 20/452, ROT 20/836

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

Richtlijn 79/7/EEG 4

WW 6 lid 1, aanhef en onder c

Regeling dienstverlening aan huis

WW. REGELING DIENSTVERLENING AAN HUIS. DISCRIMINATIEVERBOD. De rechtbank is van oordeel dat artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, van de WW, in het geval van eiseres buiten toepassing dient te blijven. Dit betekent dat de werkzaamheden die eiseres op grond van de zorgovereenkomst met [naam1] heeft verricht verzekerde arbeid is geweest in de zin van de werknemersverzekeringswetten en dat die arbeid in het arbeidsverleden van eiseres diende te worden opgenomen.

Eiseres heeft verzocht om haar arbeidsverleden te wijzigen over de jaren 2015 tot en met 2018, omdat uit een opgevraagd verzekeringsbericht van 19 mei 2019 bleek dat haar werkzaamheden bij [naam1] hierin niet waren meegenomen. Ter onderbouwing van het verzoek heeft eiseres de zorgovereenkomst en haar loonstroken van de Svb over de periode januari 2015 tot en met april 2019 overgelegd. Verweerder heeft het verzoek afgewezen.

Rechtbank: *Conclusie*

10.1. Naar het oordeel van de rechtbank kan uit voornoemd advies geen andere conclusie worden getrokken dan dat het gekozen middel, de uitzonderingsbepaling neergelegd in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, van de WW, in het geval van de persoon die op basis van een zorgovereenkomst met een pgb-houder diensten ten behoeve van diens huishouden verricht, noodzakelijk noch geschikt is, nu die uitzonderingsbepaling er niet toe leidt dat eerder genoemde doelstellingen coherent en stelselmatig worden bereikt. De commissie Kalsbeek komt immers tot de slotsom dat de uitzonderingsbepaling niet tot effect heeft gehad dat de werkgelegenheid voor deze groep van

mensen is bevorderd en dat illegale tewerkstelling in dit segment niet plaatsvindt. In de brief van de minister van Sociale zaken en werkgelegenheid en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 23 oktober 2014 (Kamerstukken II, 2014-2015, 29427 nr. 100), waarin op voornoemd advies is gereageerd, ziet de rechtbank geen aanknopingspunten voor een ander oordeel. De minister en de staatssecretaris melden in hun brief dat ook het kabinet vindt dat een slechtere rechtspositie van publiek gefinancierde dienstverleners in beginsel onwenselijk is, dat ook het kabinet staat voor een betere rechtspositie van deze dienstverleners en dat het kabinet van mening is dat het kostenvoordeel van de uitzonderingsbepaling voor de overheid op zichzelf onvoldoende reden is om deze publiek gefinancierde dienstverleners minder rechten te geven. Daar is weliswaar aan toegevoegd dat het kabinet van mening is dat de persoonlijke dienstverleners niet geconfronteerd kunnen worden met alle administratieve lasten en verplichtingen die gepaard gaan met het volledig werkgeverschap, maar daarbij wordt niet ingegaan op de conclusie van de commissie Kalsbeek dat dit bezwaar bij persoonlijke dienstverleners die worden betaald met een pgb wordt of kan worden ondervangen door deze lasten neer te leggen bij bijvoorbeeld die organisaties of instellingen die al tot taak hebben de administratie van het pgb uit te voeren. Verder wijzen de minister en de staatssecretaris nog op de ongewenste ontwikkeling dat steeds meer oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van alfahulpconstructies, dat het kabinet verder zal onderzoeken hoe dit gebruik kan worden voorkomen en dat gemeenten een financiële stimulans hebben gekregen om alfahulpconstructies om te zetten in reguliere banen, maar dit doet naar het oordeel van de rechtbank geen afbreuk aan de conclusie van de commissie Kalsbeek dat met de uitzonderingsbepaling de doelstellingen van deze bepaling niet worden bereikt waar het persoonlijke dienstverleners die met een pgb worden betaald betreft.

10.2. De uitzonderingsbepaling, die indirecte discriminatie oplevert in de zin van artikel 4 van de Richtlijn, vindt in dit geval dus geen rechtvaardiging in objectieve factoren. Dat de wetgever heeft voorzien in de mogelijkheid van een vrijwillige verzekering, doet aan het voorgaande niet af. Aan die vrijwillige verzekering zijn immers in de regel administratieve lasten en kosten verbonden die verplicht verzekerde werknemers doorgaans niet in dezelfde mate hebben.

10.3. De rechtbank is gelet op het voorgaande dan ook van oordeel dat artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, van de WW, in het geval van eiseres buiten toepassing dient te blijven. Dit betekent dat de werkzaamheden die eiseres op grond van de zorgovereenkomst met [naam1] heeft verricht verzekerde arbeid is geweest in de zin van de werknemersverzekeringswetten en dat die arbeid in het arbeidsverleden van eiseres diende te worden opgenomen. Voor het stellen van prejudiciële vragen aan het Hof, zoals eiseres nog heeft verzocht, ziet de rechtbank geen aanleiding aangezien de opgeworpen vraag van uitlegging van het Unierecht geen invloed heeft op de oplossing van het geschil [...].

11. Het beroep tegen bestreden besluit I dient wegens strijd met artikel 4 van de Richtlijn gegrond te worden verklaard. De rechtbank ziet geen mogelijkheid om zelf in de zaak te voorzien, nu zij over onvoldoende informatie beschikt om zelf op juiste wijze het arbeidsverleden van eiseres vast te kunnen stellen. Verweerder dient een nieuwe beslissing op het bezwaar van eiseres te nemen met inachtneming van hetgeen de rechtbank hiervoor heeft overwogen.

[ECLI:NL:RBROT:2021:12432](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2021, 1037

Rechtbank Oost-Brabant, 16-12-2021, SHE 21/712

Senzer namens burgemeester en wethouders van Geldrop-Mierlo, verweerder.

Participatiewet 19, 31 lid 1, 32

PW. VERWERVINGSKOSTEN. Naar het oordeel van de rechtbank heeft eiser voldoende aannemelijk gemaakt dat sprake is van een situatie waarin hij niet beschikt en ook niet redelijkerwijs kan beschikken over de door hem ontvangen opbrengsten uit onderverhuur. Verweerder heeft de huurinkomsten in dit geval dan ook ten onrechte op grond van artikel 31, eerste lid, van de Pw als middelen aangemerkt.

Eiser is met zijn onderneming is gestopt (onder meer) als gevolg van de coronacrisis. Per 17 september 2020 is de onderneming uitgeschreven uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Eiser heeft nog een huurovereenkomst voor de bedrijfsruimte van [bedrijf] tot 1 september 2024. Verhuurder [bedrijf] is ermee akkoord gegaan dat eiser de bedrijfsruimte tot 1 september 2024 onderverhuurt aan onderhuurder [naam] .

Eiser heeft over de periode 1 maart 2020 tot en met 30 september 2020 bijstand ontvangen op grond van de Tozo. Verweerder heeft de aanvraag om bijstand voor het levensonderhoud op grond van de Pw afgewezen.

Rechtbank: 16. Vaststaat dat eiser in de hier te beoordelen periode maandelijks € 1.449,33 heeft ontvangen uit hoofde van onderverhuur van het bedrijfspand. Tussen partijen is niet in geschil dat eiser een bedrag van € 363,- aanwendt voor de betaling van nutsvoorzieningen. Eveneens staat vast dat eiser in de hier te beoordelen periode maandelijks € 1.086,33 verschuldigd is aan huur aan [bedrijf] . Ook is niet in geschil dat eiser nog tot en met september 2024 contractueel gebonden is aan de huurovereenkomst met [bedrijf] . Tenslotte is niet in geschil dat eiser met de door hem ontvangen huurinkomsten van de onderhuurder ook daadwerkelijk iedere maand de huur aan [bedrijf] voldoet en dat hij gezien het voorgaande geen huurinkomsten overhoudt maar deze aanwendt om de huur aan de verhuurder te voldoen.

17. Naar het oordeel van de rechtbank heeft eiser voldoende aannemelijk gemaakt dat sprake is van een situatie waarin hij niet beschikt en ook niet redelijkerwijs kan beschikken over de door hem ontvangen opbrengsten uit onderverhuur. Verweerder heeft de huurinkomsten in dit geval dan ook ten onrechte op grond van artikel 31, eerste lid, van de Pw als middelen aangemerkt. De rechtbank is onder de aan de orde zijnde omstandigheden namelijk van oordeel dat het feitelijk kunnen beschikken over de huurinkomsten ontvangen van de onderhuurder in dit geval wezenlijk beperkt wordt door eisers eigen verplichtingen uit hoofde van de huurovereenkomst met verhuurder [bedrijf]. Die verplichtingen belemmeren eiser immers om die gelden aan te wenden voor zijn eigen levensonderhoud. Verweerder gaat ervan uit dat eiser de inkomsten die hij uit onderhuur verkrijgt wél zou kunnen gebruiken om te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan, maar is daarmee ten onrechte eraan voorbijgegaan dat eiser zo in feite zou worden gedwongen zijn eigen contractuele verplichtingen niet na te komen en aldus wanprestatie te plegen zoals ook aangevoerd door eiser – met alle (maatschappelijke) gevolgen van dien. Gezien de onder rechtsoverweging 13 aangehaalde rechtspraak en de uitleg die de rechtbank daaraan in dit concrete geval geeft, heeft verweerder de huurinkomsten dus ten onrechte onverkort aangemerkt als inkomsten waarover eiser beschikt dan wel redelijkerwijs kan beschikken. [...]

19. Het beroep is gegrond en het bestreden besluit moet worden vernietigd wegens strijd met artikel 31, eerste lid, van de Pw. De rechtbank kan de rechtsgevolgen van het besluit niet in stand laten, kan ook niet zelf in de zaak voorzien en zal dan ook terugverwijzen naar verweerder. Verweerder zal immers opnieuw over de aanvraag van eiser moeten oordelen. [...]

[ECLI:NL:RBOBR:2021:6502](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2021, 1038

Rechtbank Gelderland, 10-12-2021, 21/2311

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn, verweerder.

Wmo 2015 2.3.1, 2.3.5

WMO 2015. HULPHOND. PTSS. Gelet op alle verklaringen kan het standpunt van verweerder dat de hulphond primair slechts een therapeutisch doel zal dienen, niet gevolgd worden. Uit deze verklaringen blijkt immers duidelijk dat de hulphond aanzienlijk kan bijdragen om de zelfredzaamheid en participatie van eiseres te verbeteren. De rechtbank ziet geen aanleiding om te twifelen van de juistheid van deze verklaringen/rapporten. Verweerder heeft deze verklaringen en rapporten overigens ook niet inhoudelijk bestreden. Verweerder heeft enkel gezegd dat het niet zeker is dat de beperkingen van eiseres zullen worden gecompenseerd door de hulphond. Dat is echter niet de beoordeling die door verweerder moet worden gemaakt. Verweerder moet immers slechts beoordelen of de hulphond een passende bijdrage kan leveren aan het realiseren van een situatie waarin eiseres in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie. Zoals reeds overwogen bieden de verklaringen en rapporten daarvoor voldoende grondslag.

De rechtbank volgt verweerder ook niet in zijn standpunt dat er geen wetenschappelijk bewijs is dat de effecten van een hulphond aantoonbaar zijn. Volgens vaste rechtspraak van de CRvB kan dat namelijk niet enkel de reden zijn om een dergelijke maatwerkvoorziening niet toe te kennen. **Gegrond beroep.**

[ECLI:NL:RBGEL:2021:6643](#)

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2021, 1039

MK CRvB, 07-12-2021 (publ. 14-12-2021), 21/1240 Tozo, 21/1241 Tozo, 21/1242 Tozo, 21/1243 Tozo, 21/1244 Tozo

college van burgemeester en wethouders van Oldenzaal.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) 10 lid 1, 12

TOZO. Appellant heeft met de door hem gegeven verklaringen en overgelegde stukken niet aannemelijk gemaakt dat hij als gevolg van de coronacrisis onvoldoende geldmiddelen heeft om aan de financiële verplichtingen verbonden aan zijn bedrijf te kunnen voldoen, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Tozo. Appellant heeft de door hem gestelde huisvestingskosten, door hem berekend op € 160,- per maand en betrekking hebbend op de

praktijkruimte in zijn woning, volledig betaald. Daarbij wordt nog daargelaten de vraag of deze huisvestingskosten kunnen worden beschouwd als financiële verplichtingen verbonden aan het eigen bedrijf van appellant. Dat appellant verder in verband met zijn bedrijf investeringen wenst te doen in de vorm van de aanschaf van een auto en de aanleg van een digitale infrastructuur, betekent evenmin dat sprake is van lopende financiële kosten en/of verplichtingen waaraan ten gevolge van de coronacrisis niet langer kan worden voldaan. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[ECLI:NL:CRVB:2021:3058](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Wegenverkeerswet

JnB 2021, 1040

ABRS, 15-12-2021, 202101344/1/A2

algemeen directeur (lees: de directie) van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: het CBR).

Wegenverkeerswet 1994 130 lid 1, 131, 133

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 2, 23

WEGENVERKEERSWET. RIJVAARDIGHEIDSONDERZOEK. Opleggen onderzoek naar de rijvaardigheid. I.c. wordt geoordeeld dat de verklaringen over het remmen op vreemde plekken onvoldoende concreet zijn om de maatregel op te baseren. Weliswaar is het waargenomen gedrag van [appellant] omschreven als het een paar keer afremmen voor minder dan een seconde zonder dat er reden was om te remmen maar in die omschrijving ontbreken aanduidingen van de precieze locaties waar en de omstandigheden waaronder dit plaatsvond. Ook ontbreekt een nadere toelichting waarom het remmen op die niet omschreven locaties als "vreemd" moet worden beschouwd. De aldus opgeschreven waarnemingen zijn daarmee onvoldoende om de conclusie op te baseren dat er sprake is van een gebrekkige rijvaardigheid die blijkt uit het onnodig remmen en stoppen. Daarbij wijst de Afdeling er nog op dat uit de bevindingen van de agent ook naar voren komt dat er telkens niet "gigantisch" werd geremd en dat [appellant] niet te hard reed. De verklaring dat [appellant] herhaaldelijk, vermoedelijk drie maal, over de middenstreep van de weg heeft gereden, is in dit geval op zichzelf onvoldoende om het vermoeden te rechtvaardigen dat hij wegens het niet aanhouden van de juiste plaats op de weg niet langer beschikte over de vereiste rijvaardigheid. Gelet op aard en ernst van deze verkeersovertreding en de omstandigheden waaronder die werd begaan, met name het feit dat [appellant] zich goed aan de maximale snelheid hield, levert deze onvoldoende grond op voor dat vermoeden. Daarbij is ook van belang dat in zaken waarin de maatregel is opgelegd wegens het niet aanhouden van de plaats op de weg, zoals door [appellant] aangevoerd en door het CBR erkend, het in het algemeen ging om veel ernstiger overtredingen dan die welke volgens de mededeling van 23 december 2018 door [appellant] is begaan.

[ECLI:NL:RVS:2021:2851](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2021, 1041

MK ABRS, 14-12-2021, 202005912/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

Vw 2000 64

UITSTEL VAN VERTREK. Toegang tot noodzakelijke medische zorg. De staatssecretaris moet aan de hand van alle omstandigheden van het geval nagaan of de originele documenten nodig zijn om te beoordelen wat een vreemdeling heeft aangevoerd over de feitelijke toegankelijkheid. Als de staatssecretaris de identiteit en nationaliteit van een vreemdeling in de eerdere asielpcedure geloofwaardig heeft geacht, moet hij aan die omstandigheid uitdrukkelijke betekenis toekennen.

1.1. Deze uitspraak gaat over de vraag of de staatssecretaris terecht niet heeft onderzocht of de vreemdeling in Afghanistan toegang zal hebben tot de voor hem noodzakelijke medische zorg. [...]

5. De vreemdeling wijst er in zijn eerste grief op dat in paragraaf A3/7.1.5. van de Vc 2000 staat dat als de vreemdeling zijn identiteit en nationaliteit niet heeft aangetoond, 'in beginsel' niet aannemelijk kan worden gemaakt dat de medische zorg in het land van herkomst niet toegankelijk is en dat de staatssecretaris de aanvraag tot uitstel van vertrek 'kan' afwijzen. Afwijzen hoeft dus niet. De vreemdeling betoogt dat de feitelijke toegankelijkheid tot de medische zorg in Afghanistan in zijn geval wel beoordeeld kan worden. In de asielaanvraag is zijn identiteit en nationaliteit immers geloofwaardig geacht en er is nooit aan getwijfeld. De staatssecretaris heeft niet deugdelijk gemotiveerd waarom hij niet heeft onderzocht wat de vreemdeling over de feitelijke toegankelijkheid heeft aangevoerd, aldus de vreemdeling. De rechtbank heeft dit volgens hem niet onderkend.

6. Het betoog van de vreemdeling stelt de rechtsvraag aan de orde of de staatssecretaris de feitelijke toegankelijkheid van de noodzakelijke medische zorg in het land van herkomst niet hoeft te onderzoeken als de vreemdeling geen originele documenten ter staving van zijn identiteit en nationaliteit heeft, maar eerder hieraan niet is getwijfeld. [...]

De beoordeling van de feitelijke toegankelijkheid en het arrest Paposhvili

7. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 21 februari 2019,

[ECLI:NL:RVS:2019:571](#)), is het volgens punt 186 van het arrest Paposhvili

[\[ECLI:CE:ECHR:2016:1213JUD004173810\]](#) aan een vreemdeling om aannemelijk te maken dat hij op grond van zijn slechte gezondheidstoestand een reëel risico in de zin van artikel 3 van het EVRM loopt en dat, indien deze beschikbaar is, de medische zorg in zijn geval niet feitelijk toegankelijk is. Dit hoeft volgens het Hof geen "clear proof" te zijn. Als de vreemdeling dit aannemelijk heeft gemaakt, is het aan de nationale autoriteiten van de uitzettende staat om de twijfel over een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM weg te nemen.

7.1. De beoordeling of de beschikbare medische zorg in het land van herkomst voor een vreemdeling feitelijk toegankelijk is, is verweven met omstandigheden van de individuele persoon,

zoals aanwezige familie, vermogen, of het bestaan van een sociaal netwerk (punten 187, 190 en 191 van het arrest Paposhvili). Om te kunnen onderzoeken wat een vreemdeling daarover heeft aangevoerd, moet aannemelijk zijn wie de vreemdeling is (uitspraak van 10 juni 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1352](#)). De staatssecretaris mag in beginsel documenten ter staving van de identiteit en nationaliteit verlangen. Een vereiste dat een vreemdeling de identiteit en nationaliteit aantoonst met originele documenten, gaat, in het licht van punt 186 van het arrest Paposhvili, echter te ver. Het EHRM heeft de hierboven genoemde uitgangspunten bevestigd in het arrest van de Grote Kamer van 7 december 2021, Savran tegen Denemarken, [ECLI:CE:ECHR:2021:1207JUD005746715](#).

7.2. Het standpunt van de staatssecretaris in de toelichting bij zijn beleid dat het ontbreken van originele documenten ter staving van de identiteit en nationaliteit, inhoudelijke beoordeling van de feitelijke toegankelijkheid van de medische zorg onmogelijk maakt, kan niet in alle gevallen worden gevolgd. Onderzoek naar de aanwezige familie, vermogen of het bestaan van een sociaal netwerk, kan immers ook worden gedaan als het aannemelijk is wie de vreemdeling is en waar de vreemdeling vandaan komt. De woorden 'kan' en 'als' in paragraaf A3/7.1.5. van de Vc 2000 laten een persoonlijke toets toe. Dit biedt de staatssecretaris ruimte om te kijken naar alle omstandigheden van het geval.

7.3. De staatssecretaris moet aan de hand van alle omstandigheden van het geval nagaan of de originele documenten nodig zijn om te beoordelen wat een vreemdeling heeft aangevoerd over de feitelijke toegankelijkheid. Als de staatssecretaris de identiteit en nationaliteit van een vreemdeling in de eerdere asielprocedure geloofwaardig heeft geacht, moet hij aan die omstandigheid uitdrukkelijke betekenis toekennen. Anders dan in de uitspraak van 10 juni 2020, waar de staatssecretaris het BMA heeft gevraagd te adviseren over de beschikbaarheid van de medische zorg in het gestelde land van herkomst, heeft de staatssecretaris immers een standpunt ingenomen over de geloofwaardigheid van de identiteit en nationaliteit en die identiteit en nationaliteit uitdrukkelijk geloofwaardig geacht. Hij kan dan in de artikel 64-procedure niet aan die vreemdeling tegenwerpen dat hij geen originele documenten ter staving van zijn identiteit en nationaliteit heeft overgelegd, zonder dat concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan die identiteit en nationaliteit. Toepassing in deze zaak

8. De enkele omstandigheid dat de vreemdeling geen originele documenten ter staving van zijn identiteit en nationaliteit heeft, maakt, anders dan de rechtbank heeft overwogen, niet dat de staatssecretaris terecht niet heeft beoordeeld wat de vreemdeling heeft aangevoerd over de feitelijke toegankelijkheid van de noodzakelijke medische zorg in Afghanistan.

8.1. Uit het besluit van 26 september 2019 en uit de schriftelijke uiteenzetting van de staatssecretaris bij de Afdeling volgt dat hij heeft vastgehouden aan het vereiste om de identiteit en nationaliteit met originele documenten aan te tonen. Daarmee is hij onvoldoende ingegaan op de omstandigheid dat de identiteit en nationaliteit van de vreemdeling in de asielprocedure geloofwaardig zijn geacht en dat nooit is getwijfeld aan zijn identiteit en nationaliteit. De vreemdeling klaagt terecht dat de staatssecretaris niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom in zijn geval originele documenten nodig zijn om zijn argumenten over de feitelijke toegankelijkheid te kunnen beoordelen. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat de staatssecretaris terecht de feitelijke toegang tot de noodzakelijke medische zorg in Afghanistan niet heeft onderzocht.

[ECLI:NL:RVS:2021:2799](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2021, 1042

MK ABRS, 15-12-2021, 202005052/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

Awb 3:2, 3:46

Vw 2000 31 lid 2

ASIEL. De staatssecretaris heeft zich zonder nader onderzoek naar de situatie in Soedan niet op het standpunt kunnen stellen dat de vreemdeling geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer aannemelijk heeft gemaakt.

Inleiding

1. Op 11 april 2019 heeft het leger van Soedan een staatsgreep gepleegd en de regering van Omar Al-Bashir (hierna: Al-Bashir) afgezet. Het land werd vanaf dat moment tijdelijk geregeerd door een militaire regering, de Transitional Military Council (TMC). Op 17 augustus 2019 heeft het leger met verschillende vakbonden, politieke oppositiepartijen en gewapende oppositiebewegingen een constitutioneel akkoord gesloten, waarmee een coalitieregering in het leven is geroepen. Deze regering, die in deze uitspraak verder 'de transitieregering' genoemd zal worden, bestaat uit een civiele tak en een militaire tak. In het constitutioneel akkoord is opgenomen dat de transitieregering aan de macht zal blijven tot in 2022 algemene verkiezingen zullen worden gehouden in Soedan. Deze uitspraak gaat over de risico's bij terugkeer voor Soedanese vreemdelingen die, zoals de vreemdeling in deze zaak, in Nederland hebben deelgenomen aan demonstraties gericht tegen de Soedanese machthebbers in het licht van de situatie onder de transitieregering in dat land. Vreemdelingen die in Nederland of in Soedan aan dergelijke activiteiten hebben deelgenomen zullen in deze uitspraak 'politieke activisten' genoemd worden. [...]

Juridisch kader

In een geval als dit, waarin de staatssecretaris de oppositionele activiteiten van de vreemdeling geloofwaardig acht, is onderwerp van toetsing of hij op deugdelijke wijze heeft beoordeeld of deze activiteiten kwalificeren als rechtsgrond voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel [...]. Uit voormelde motiveringsplicht, en uit de in artikel 31, tweede lid, van de Vw 2000 neergelegde samenwerkingsplicht, vloeit voort dat de staatssecretaris gehouden kan zijn om in voorkomend geval nader onderzoek te verrichten naar de situatie in een land van herkomst [...]. [...]

Houding van de transitieregering ten opzichte van politieke activisten [...]

4.1. In conclusie komt uit de door partijen overgelegde bronnen geen eenduidig beeld naar voren over de houding van de transitieregering ten opzichte van politieke activisten. Hoewel er positieve signalen zijn dat met name de civiele tak van de transitieregering hervormingen op het gebied van politieke vrijheden steunt, zijn er evenzeer indicaties dat ernstige mensenrechtenschendingen jegens politieke activisten nog steeds plaatsvinden en dat de militaire tak nog steeds het leger aanstuurt om met geweld tegen hen op te treden, met name als deze politieke activisten kritisch zijn over de militaire tak. Gelet ook op de onduidelijke machtsverhoudingen in de transitieregering is niet duidelijk of en in welke mate de civiele tak invloed uitoefent op deze praktijken.

De actuele status van de Soedanese veiligheidsdiensten [...]

5.4. In conclusie scheppen de door partijen overgelegde bronnen ook geen eenduidig beeld van de actuele status van de Soedanese veiligheidsdiensten, wat hun rol en bevoegdheden zijn bij de

uitvoering van politieke repressie, en met name welk risico een terugkerend politiek activist loopt indien hij als zodanig door de veiligheidsdiensten wordt herkend. Gelet op de onder 5. genoemde praktijken van monitoring, detenties en marteling door de veiligheidsdiensten in de tijd onder Al-Bashir en het gebrek aan bronnen over de actuele situatie, geeft de overlegde informatie in ieder geval onvoldoende aanknopingspunten voor de conclusie dat die praktijken onder de transitieregering zijn gestopt.

Heeft de staatssecretaris zijn standpunt deugdelijk gemotiveerd?

5.5. Uit het voorgaande volgt dat met betrekking tot de vraag of de transitieregering en meer in het bijzonder de veiligheidsdiensten een actuele dreiging vormen voor terugkerende politieke activisten, de door partijen overgelegde bronnen verschillende richtingen op wijzen. Bovenal valt op dat er een gebrek aan duidelijke informatie is rondom omstandigheden die van belang zijn om het terugkeerrisico voor politieke activisten als de vreemdeling te duiden. Dit geldt voor de wijze waarop de veiligheidsdiensten optreden, welke bevoegdheden zij hebben, en in welke mate zij in het buitenland nog steeds de diaspora monitoren. Evenzeer blijft onduidelijk wat de houding van de militaire tak van de transitieregering is ten opzichte van politieke activisten die in het buitenland kritiek op de militaire tak hebben geleverd, en in hoeverre dat zich vertaalt in een risico bij terugkeer.

5.6. Door deze onduidelijkheden kan niet zonder meer worden geconcludeerd dat de vreemdeling voldoende heeft overgelegd om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer aannemelijk te maken. Echter heeft hij met de door hem overgelegde bronnen dusdanige twijfel gezaaid over het standpunt van de staatssecretaris over de situatie in Soedan, dat het gelet op de samenwerkingsplicht aan de staatssecretaris is om deze twijfel weg te nemen [...]. Zoals blijkt uit het voorgaande, is de staatssecretaris in zijn schriftelijke reactie en ter zitting daar onvoldoende in geslaagd. De Afdeling komt dan ook tot het oordeel dat de staatssecretaris zich zonder nader onderzoek naar de situatie in Soedan niet op het standpunt heeft kunnen stellen dat de vreemdeling geen gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer aannemelijk heeft gemaakt.

[ECLI:NL:RVS:2021:2793](#)

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2021, 1043

MK ABRS, 15-12-2021, 202104510/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

EVRM 3, 5

EU Handvest 4, 6

Verordening (EU) Nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. MALTA. De staatssecretaris kan er niet op voorhand van uit gaan dat voor Dublinclaimanten na overdracht aan Malta een reëel risico op een schending van artikel 3 en artikel 5 van het EVRM dan wel artikel 4 en artikel 6 van het EU Handvest ontbreekt. De

staatssecretaris had daarom nader onderzoek moeten doen naar de actuele feiten en omstandigheden in Malta voor Dublinclaimanten.

Detentie van Dublinclaimanten

7. De vreemdeling heeft met zijn verklaringen, in samenhang bezien met de door hem ingeroepen rapporten, voorshands aannemelijk gemaakt dat er concrete aanknopingspunten bestaan dat Malta zijn internationale verplichtingen niet nakomt (vgl. de hiervoor vermelde uitspraak van de Afdeling van 2 februari 2021, onder. 2.1.). In deze situatie is het vervolgens aan de staatssecretaris om aannemelijk te maken dat Malta zijn internationale verplichtingen wel nakomt, waarin hij vooralsnog niet is geslaagd. Uit het AIDA-rapport, Update 2020 (pagina 40), blijkt dat de asielaanvraag van een terugkerende Dublinclaimant in bijna alle gevallen wordt geacht te zijn ingetrokken en dat volgens ngo's de meeste Dublinclaimanten na hun overdracht aan Malta worden gedetineerd. [...]

De staatssecretaris heeft daarmee ondeugdelijk gemotiveerd dat de detentie van Dublinclaimanten na aankomst in Malta niet van structurele aard is en dat de detentie van Dublinclaimanten in alle gevallen ook daadwerkelijk in lijn is met de Opvangrichtlijn. De Afdeling komt daarmee, op basis van nieuwe informatie in combinatie met al bekende informatie, tot een ander oordeel dan in haar uitspraak van 2 februari 2021.

Detentieomstandigheden en opvangvoorzieningen

8. De staatssecretaris heeft ondeugdelijk gemotiveerd dat voor Dublinclaimanten geen reëel risico bestaat op een schending van artikel 3 van het EVRM dan wel artikel 4 van het EU Handvest als zij na aankomst in Malta worden gedetineerd. Uit de conclusies van het CPT-rapport blijkt dat de leefomstandigheden in de verschillende detentiecentra volstrekt ontoereikend zijn. In dat rapport wordt gewezen op ruimtes waarin veel bedden zijn geplaatst, een gebrek aan privacy, communicatie tussen gedetineerde vreemdelingen en personeel achter gesloten deuren, slecht onderhoud aan de gebouwen, onvoldoende voorzieningen voor persoonlijke hygiëne, onvoldoende mogelijkheden voor schone kleding, een gebrek aan informatie voor gedetineerden en een gebrek om met de buitenwereld te communiceren of in de buitenlucht te komen. Uit de reactie van Malta op die conclusies blijkt onvoldoende in hoeverre dit samenstel van tekortkomingen ook daadwerkelijk na de publicatie van het CPT-rapport is verbeterd. Uit pagina 82 van het AIDA-rapport, Update 2020, blijkt dat ngo's geen verbeteringen in de detentieomstandigheden hebben waargenomen. Uit de e-mail van Aditus blijkt bovendien dat ngo's onvoldoende toegang krijgen tot detentiecentra. De Afdeling leidt daaruit af dat zij de detentieomstandigheden daardoor onvoldoende kunnen controleren. De staatssecretaris heeft deze informatie onvoldoende weerlegd.

Bij dit oordeel speelt mee dat het gebrek aan persoonlijke ruimte, gebrek aan voorzieningen voor persoonlijke hygiëne en ruimte om een wandeling te maken zwaar wegen bij de vraag of sprake is van 'vernederende behandelingen' als bedoeld in artikel 3 van het EVRM. De Afdeling wijst daarvoor op het arrest M.S.S. [[ECLI:CE:ECHR:2011:0121JUD003069609](#)], overweging 222, en het arrest Feilazoo [[ECLI:CE:ECHR:2021:0311JUD000686519](#)], overweging 82.

8.1. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, passen de verklaringen van de vreemdeling over de omstandigheden waarin hij na zijn aankomst in Malta op 26 augustus 2019 is gedetineerd, in het beeld dat uit het CPT-rapport naar voren komt. [...] Op de zitting heeft de staatssecretaris op de vraag van de Afdeling verklaard dat hij de verklaringen van de vreemdeling niet betwist.

Hoewel de staatssecretaris terecht heeft betoogd dat uit het AIDA-rapport, Update 2020, blijkt dat de opvangcapaciteit is toegenomen en er rekening wordt gehouden met de gescheiden plaatsing van kwetsbare asielzoekers ten opzichte van andere asielzoekers in open opvangcentra (pagina 65 e.v.

van het rapport), blijkt uit dat rapport ook dat er nog altijd sprake is van ernstige tekortkomingen op het gebied van hygiëne en onderhoud van de centra. Ook blijkt daaruit dat ondanks de toename van personeel in de opvangcentra, de meeste asielzoekers nog altijd klagen over een gebrek aan informatie en toegang tot diensten (pagina 66 van het rapport).

8.2. Het hiervoor genoemde samenstel van tekortkomingen maakt dat de staatssecretaris ondeugdelijk heeft gemotiveerd dat de detentieomstandigheden en opvangvoorzieningen niet in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het EU Handvest. Dat Malta de aanbevelingen van het CPT-rapport ter harte neemt en ook de intentie heeft om de detentieomstandigheden en opvangvoorzieningen te verbeteren, doet daaraan niet af en is dan ook onvoldoende voor een ander oordeel.

Effectief rechtsmiddel

9. Hoewel de staatssecretaris terecht betoogt dat uit het AIDA-rapport, Update 2020, blijkt dat de rechtmatigheid van de detentie na zeven dagen ambtshalve wordt beoordeeld door de Immigration Appeals Board en er in de praktijk toegang is tot rechtsbijstandsverleners en medewerkers van ngo's (pagina 89 en pagina 93 van het rapport), volgt uit de e-mail van Aditus dat het erg moeilijk is om de rechtmatigheid van de detentie in Malta aan te vechten. Uit die e-mail volgt namelijk dat er geen gratis rechtsbijstand voor gedetineerden is en dat gedetineerde vreemdelingen afhankelijk zijn van een beperkt aantal advocaten die aan ngo's zijn verbonden. Aan ngo's wordt niet op een reguliere basis toegang verleend tot de detentiecentra. Bovendien moet de detentie binnen drie dagen na aanvang ervan worden aangevochten, terwijl het erg moeilijk is om binnen die termijn een advocaat daarvoor bereid te vinden. Verder blijkt uit die e-mail dat de ambtshalve beoordeling van de detentie een formaliteit is en dat er geen daadwerkelijke toetsing van de rechtmatigheid van de detentie plaatsvindt. Uit dat AIDA-rapport, Update 2020, pagina 90, blijkt bovendien dat de meerderheid van de vreemdelingen momenteel op grond van medische redenen of 'de facto' wordt gedetineerd. Dat laatste wil zeggen dat vreemdelingen zonder een beslissing tot detentie worden vastgehouden, zodat anders dan bij detentie van vreemdelingen op grond van de Opvangrichtlijn, voor hen geen rechtsmiddel openstaat. Een dergelijke praktijk is in strijd met artikel 8 van de Opvangrichtlijn en artikel 5, eerste lid, van het EVRM (zie het arrest van het EHRM, R.R. e.a. tegen Hongarije, van 2 maart 2021, [ECLI:CE:ECHR:2021:0302JUD003603717](#), overwegingen 90 tot en met 92). Uit het CPT-rapport (pagina 21) volgt dat er een duidelijk gebrek is aan een systematische en effectieve periodieke beoordeling van de rechtmatigheid van de detentie van vreemdelingen die langdurig vastzitten. De rechtbank heeft daarom terecht overwogen dat er geen gegarandeerde effectieve procedurele waarborgen bestaan om tegen vreemdelingenbewaring op te komen.

9.1. De rechtbank heeft verder in de einduitspraak overwogen dat de vreemdeling heeft verklaard dat hij tijdens de negen maanden waarin hij in detentie verbleef geen rechtsbijstand heeft ontvangen en dat hij de rechtmatigheid van zijn detentie niet ter beoordeling heeft kunnen voorleggen aan een rechter. Deze verklaringen heeft de staatssecretaris niet betwist en ze passen in het door Aditus geschetste beeld. De staatssecretaris had daarom beter moeten motiveren dat de vreemdeling na overdracht aan Malta in de praktijk een rechtsmiddel heeft dat ook daadwerkelijk effectief is.

Tussenconclusie

10. Uit de overwegingen onder 7. tot en met 9.1. volgt dat de staatssecretaris er niet op voorhand van uit kan gaan dat voor Dublinclaimanten na overdracht aan Malta een reëel risico op een schending van artikel 3 en artikel 5 van het EVRM dan wel artikel 4 en artikel 6 van het EU Handvest ontbreekt. De staatssecretaris had daarom nader onderzoek moeten doen naar de actuele feiten en omstandigheden in Malta voor Dublinclaimanten. Mocht de staatssecretaris de overdracht van

Dublinclaimanten, waaronder een overdracht van deze vreemdeling, naar Malta willen voortzetten, dan zal hij daarvoor dat onderzoek alsnog moeten doen. Daarbij moet hij de hiervoor genoemde rapporten, de daarin geschetste tekortkomingen, de e-mail van Aditus en de tegenstrijdige informatie over de detentieomstandigheden, opvangvoorzieningen en toegang tot een effectief rechtsmiddel, betrekken.

[ECLI:NL:RVS:2021:2791](#)

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2021, 1044

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 13-12-2021 (publ. 13-12-2021),

NL21.18426

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a lid 1

Handvest van de grondrechten EU 47

EVRM 13

VREEMDELINGENBEWARING. Ontbreken rechtsbijstand. De rechtbank heeft bij de ambtshalve beoordeling geen gebreken geconstateerd in de oplegging, motivering en voortduring van de maatregel. De rechtbank zal desondanks concluderen dat de maatregel van aanvang af onrechtmatig moet worden geacht vanwege het ontbreken van rechtsbijstand.

12. Weliswaar onderzoekt en beoordeelt de rechtbank -om een Unierechtelijk daadwerkelijk rechtsmiddel te bieden- ambtshalve de rechtmatigheid van de maatregel van bewaring en zal de rechtbank tot opheffing van de maatregel en invrijheidstelling van eiser overgaan als de maatregel niet rechtmatig is, maar dit doet aan het bovenstaande niet af. De rechtbank kan immers -onder meer- bezwaarlijk eiser voorbereiden op de behandeling ter zitting en bezwaarlijk adviseren over de in te nemen proceshouding voor en tijdens de behandeling ter zitting en bij het bepalen of een rechtsmiddel tegen de uitspraak moet worden ingesteld. Een professioneel gemachtigde behartigt de belangen van de gedetineerde vreemdeling, heeft een geheel eigen taak en verantwoordelijkheid en is daarmee uit het oogpunt van rechtsbescherming een noodzakelijke waarborg voor een fair trial in de bewaringsprocedure.

13. De rechtbank heeft ambtshalve de wijze waarop eiser is gehoord, de grondslag van de maatregel, de gronden die het significante risico op onttrekking onderbouwen, het onderzoek of volstaan kan worden met oplegging van een lichter middel, de motivering waarom dat in dit geval niet is gedaan en de voortvarendheid van het handelen van verweerder onderzocht en beoordeeld. De rechtbank heeft hierbij geen gebreken geconstateerd, zodat uit bovenstaande ambtshalve beoordeling van de rechtmatigheid op zichzelf niet volgt dat de oplegging van de maatregel en/of de voortduring tot het moment van opheffing niet rechtmatig zijn geweest. De rechtbank zal desondanks concluderen dat de maatregel van aanvang af onrechtmatig moet worden geacht. Daartoe acht de rechtbank redengevend dat eiser vanaf 29 november 2021 niet is bijgestaan door een professioneel gemachtigde zodat in ieder geval vanaf dat moment de voortduring van de maatregel onrechtmatig is

vanwege het ontbreken van een essentiële waarborg gedurende deze procedure. Een gemachtigde had echter ook ter zitting beroepsgronden naar voren kunnen brengen die zien op de oplegging en de voortduring van de maatregel tot aan 29 november 2021. Dat de rechtbank geen onrechtmatigheden heeft geconstateerd, wil niet zeggen dat door een gemachtigde aangedragen beroepsgronden niet kunnen slagen en tot de conclusie hadden kunnen leiden dat aan de oplegging en voortduring wel gebreken kleven die tot een (eerdere) opheffing van de maatregel hadden moeten leiden.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:13697](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2021, 1045

VZR Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht, 08-12-2021 (publ. 10-12-2021), NL21.17791

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 72 lid 3

PROCESRECHT. Plaatsing op evacuatielijst Afghanistan van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Verzoek om voorlopige voorziening bij de vreemdelingenrechter. Het plaatsen van personen van de evacuatielijst is geen feitelijke handeling ter uitvoering van de Vreemdelingenwet. De rechtbank Den Haag is bevoegd, maar omdat de zaak niet wordt beheerst door het vreemdelingenrecht kan de voorzieningenrechter van de zittingsplaats Utrecht de zaak niet verder behandelen. Het verzoek om voorlopige voorziening zal verder worden behandeld door de zittingsplaats Den Haag.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:13628](#)

[Naar inhoudsopgave](#)